

[Første næstformand]

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.

(Lovforslag nr. L 139. Fremsat 16/12 77).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Erenbjerg (S):

De ændringer, der i forbindelse med statshospitalernes overførelse til amtskommunerne blev foretaget med hensyn til indtægtsinddragelse og udbetaling af beløb til personlige fornødenheder til patienter på psykiatriske institutioner, har siden da været udsat for megen kritik – og med nogen ret. Derfor er det med glæde, vi har modtaget det foreliggende lovforslag fra indenrigsministeren om ændring af disse forhold.

Allerede i bemærkningerne til lovforslaget om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne er der givet udtryk for, at såvel psykiatriske sygehuse og somatiske sygehuse som psykiatriske plejehjem og plejehjem under bistandsloven bør ligestilles. Denne ligestilling for patienterne opnås gennem det foreliggende lovforslag i næsten fuldt omfang. En fuldstændig ligestilling har ikke været mulig, da den skarpe opdeling af patientgrupper, som man har på det somatiske område, ikke i samme grad finder sted på de psykiatriske institutioner. Ca. 25 pct. af patienterne på de psykiatriske sygehuse må betegnes som plejepatienter, hvorfor et fælles regelsæt på nuværende tidspunkt efter psykiatriudvalgets enige indstilling må frarådes. De væsentlige ændringer fra den nugældende lov ligger i, at man nu ligestiller patienter på psykiatriske sygehuse med patienter på somatiske sygehuse, således at der ikke finder indtægtsinddragelse sted for patienter under 67 år.

Hidtil har man foretaget indtægtsinddragelser for patienter på psykiatriske sygehuse,

når disse har været indlagt kontinuerligt eller sammenlagt i 9 måneder. Dette forhold har i visse tilfælde været medvirkende til, at psykiatriske patienter samtidig også har fået økonomiske problemer at tumle med. Nogle har for at undgå indtægtsinddragelser ytrret ønske om at blive udskrevet, inden en påbegyndt behandling har været tilendebragt. Dette forhold har været meget uheldigt, og det er glædeligt, at dette forhold nu rettes.

Samtidig med at man har forladt princippet om indtægtsinddragelser for de mennesker, der er under 67 år, har man ændret varighedsgrænsen, således at der for de 67-åriges vedkommende foretages indtægtsinddragelser, når de har opholdt sig på et psykiatrisk sygehus i 6 måneder. Der vil for disse gruppers vedkommende dog være en mulighed for at få dispensation, således at man i de tilfælde, hvor der er en rimelig udsigt til, at der inden for en kortere tid ud over de 6 måneder vil kunne finde en helbredelse sted, vil kunne dispensere fra denne 6 måneders regel.

Det vil ikke være rimeligt at foretage en fuldstændig afskaffelse af indtægtsinddragelsen for de 67-årige, da disses forhold bør ligestilles med patienter på plejehjem under bistandsloven.

Endelig skal det nævnes, at der i lovforslaget også er indeholdt en ændring vedrørende visitation til Ortopædisk Hospital i Århus – et forslag, der kort går ud på at ligestille Ortopædisk Hospital i Århus med Ortopædisk Hospital i København.

Vi tilsiger de nævnte ændringer vor fulde støtte og håber på en hurtig udvalgsbehandling.

Pilgaard Andersen (FP):

Fremskridtspartiet kan gå ind for den foreslåede nedsættelse af tidsgrænsen for betaling, således at patienter skal betale efter de 6 måneder efter indlæggelse på psykiatriske institutioner i stedet for nu 9 måneder, i lighed med hvad der gælder i bistandsloven vedrørende betaling af ophold på plejehjem. Det er besynderligt at se, at socialdemokratiet har foreslået denne ændring, efter at man i 1975 gik så varmt ind for at ændre 6 måneder til 9 måneder, men vi kan være fuldt tilfreds med, at der sker denne nedsættelse.

[Pilgaard Andersen]

Genindførelse af aldersgrænsen på 67 år kan medføre administrative besparelser, som vi ser i bemærkningerne. Det er klart, at det ser fremskridtspartiet meget positivt på. Det er jo ikke hver dag, vi ser, at indenrigsministeren vil være med til at spare på administrationen. Vi har desværre set det modsatte i en lang række tilfælde.

Vi er også tilfreds med, at patienter, der har en langvarig sygdom, kan få dispensation, således at de får mulighed for at bevare deres hjem.

Der er selvfølgelig visse ting, der skal tages højde for. Jeg tænker på det psykiske pres, det kan være for patienten, når man nærmer sig de 6 måneder og må erkende over for patienten, at der ingen mulighed er for at flytte hjem. Her må man være varsom, og jeg vil henstille, at man finder mulighed for en meget, meget blid overgang. Hvis man ikke er varsom på det område, kan det virke meget, meget hårdt psykisk på de patienter, og det kan modvirke helbredelsen. Det er naturligvis en vanskelig afgørelse at træffe, når man skal vurdere patientens situation, når indlæggelse har varet mere end 6 måneder. Jeg tænker her specielt på de yngre patienter og kan her pege på en af de muligheder, jeg nævnte lige før. Det kan være meget, meget vanskeligt at afgøre de sager.

Stort set vil fremskridtspartiet være imødekommende over for den foreslåede ændring af loven, og dermed vil vi tilsige en god udvalgsbehandling.

Aksel Pedersen (V):

Hensigten med dette forslag er jo at rette op på de forskelligheder, som tidligere lovregler har medført for de somatiske og de psykiatriske patienter – ikke mindst for de psykiatriske patienter, der havde en rimelig mulighed for at vende tilbage til normale forhold. Den ligestilling, som sker, ved at man går op til pensionsalderen, før man stiller krav om indbetaling af patienternes egne indtægter, finder venstre er rimelig og kan gå ind for.

Lovforslaget siger, at man skal være indlagt i sammenhængende 6 måneder efter indlæggelsesmåneden eller i 6 måneder inden for 1½ års forløb, inden reglen kan træde i kraft. Hvad det sidste angår med de 1½ år, vil vi tage stilling i udvalget.

Ændringen i § 10, stk. 5, om fri visitationsret i forbindelse med indlæggelse på Ortopædisk Hospital i Århus vil venstre også være positivt indstillet over for, selv om der nok på lang sigt må være klare regler for disse indlæggelser. Men også dette egner sig til udvalget, hvor vi vil se på det.

Grove (KF):

Den første del af dette lovforslag retter nogle urimeligheder og nogle vanskeligheder, som vi har døjet med i et års tid, og vi er positive over for de rettelser, der bliver indført her.

Jeg er nok mere betænkelig ved den sidste del af lovforslaget, hvor man vil give fri visitationsret for de praktiserende læger til Ortopædisk Hospital i Århus. Jeg føler i hvert fald, at det på mange områder vil gribe ind i den sygehusplanlægning, som man mange steder er ved at have afsluttet. I det øjeblik man ikke fra amtskommunens side har spor hold på patienterne, idet det er de praktiserende læger, der visiterer, så kan det være vanskeligt at gennemføre en effektiv sygehusplanlægning og få den til at fungere. Jeg føler også, at man måske kommer til at stille nogle af de andre ortopædiske hospitaler i et skævt lys.

For Viborg amtskommunes vedkommende har vi et snævert samarbejde med Ringkøbing amt og deres ortopædiske hospital, ligesom de benytter vores psykiatriske hospital. Vi ville gerne lave en ordening på det område. Det bliver vanskeligt for os, når det bliver de praktiserende læger, der får visitationsretten. Jeg kunne ønske, at man i udvalget diskuterede det meget nøje og måske nåede frem til, at visitationsretten i hvert fald måtte gå igennem det enkelte sygehus, således at vores lokale sygehuse havde et vist hold i det samarbejde.

Jes Schmidt (CD):

CDs gruppe mener, at dette er et rimeligt og fornuftigt forslag. Det gælder også det kapitel, som hedder Ortopædisk Hospital i Århus, idet der er tale om opfølgning af et tidligere givet tilsagn. Vi vil gå meget positivt ind for det.

Alfred Andersen (SF):

[Alfred Andersen]

Også i socialistisk folkeparti er vi positivt indstillet over for forslaget, men vi må dog konstatere, at der stadig væk savnes lighed i behandlingen. Jeg har mærket mig, at udvalget skriver: efter at have gennemgået mulighederne for at gennemføre et fælles regelsæt om pensions- og indtægtsinddragelser for somatiske og psykiatriske sygehuse på den ene side og plejehjem under bistandsloven og psykiatriske plejehjem under sygehusvæsenet på den anden side er udvalget kommet til det resultat, at man heller ikke nu vil søge en lighed på dette område. Det er noget, vi må beklage, og vi håber på, at man ved drøftelse i udvalget kan komme til en anden indstilling.

Margit Hansen (DKP):

I den udstrækning dette forslag om ændring af lov om sygehusvæsenet tager sigte på at gøre op med nogle urimeligheder, som har vist sig i det års tid, loven har været gældende, kan vi selvfølgelig tilsige vores støtte til lovforslagets gang gennem udvalg og tinget.

Men der er ét punkt, hvor vi nok må ind i en lidt tættere drøftelse. Det gælder den ret, enlige pensionister – det gælder både folke- og invalidepensionister – har fået tillagt ved de ændringer af lovene, som blev vedtaget her i tinget den 29. april 1977. De enlige pensionister fik dengang tillagt en ret til at få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje o. lign., og det måtte man jo tage som et udtryk for, at disse pensionister ikke kunne klare hjemskrivning til eget hjem, medmindre de havde en lejlighed at komme hjem til. Man tog konsekvensen heraf og sagde, at ud over det, der udbetales til personlige fornødenheder efter § 84 og § 114 i lov om social bistand, så kunne der til de enlige pensionister også udbetales beløb til dækning af udgifter til husleje o. lign. Vi mener i hvert tilfælde, at man på dette område bør tilstræbe en ligestilling over for de mennesker, som er indlagt til psykiatrisk behandling; også de må sikres muligheden for, at der rent faktisk er et hjem, en lejlighed at komme hjem til, for så vidt de er helbredt. Her mener vi altså nok at man bør ændre lovteksten sådan, at den er identisk med, hvad der gælder for folke-, invalide- og enkepensionister i øvrigt.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Dette lovforslag er jo resultatet af en udvalgsredegørelse, og den indeholder på en række punkter forbedringer. Jeg vil gerne ligesom den foregående ordfører se på i udvalget, om vi skal nå endnu længere, men ellers kan jeg give tilslutning.

Jeg finder, at § 1, nr. 2, der handler om Ortopædisk Hospital i Århus, er en rimelig rettelse af den ordning, vi fik gennemført, da de ortopædiske hospitaler overgik til amtskommunerne.

Honoré (KrF):

Kristeligt folkeparti er meget positivt stemt over for dette lovforslag, fordi det rummer en virkelig tiltrængt forbedring af visse patienters kår.

Alice Hedegaard (DR):

Indledningsvis kan jeg love indenrigsministeren, at mine bemærkninger ikke bliver så mange og lange som dem, der ledsager dette lovforslag. Det er mig umuligt at finde ord, sætninger eller vendinger om nogen af punkterne, som ikke er benyttet i bemærkningerne. Derfor skal jeg over for dette verbalt hårdt prøvede høje ting på retsforbundets vegne blot sige, at stk. 1–7 i den foreslåede § 5 a er gode, velgennemtænkte ændringer af den bestående lov, som vi fuldt kan støtte.

Til den foreslåede § 10, stk. 5: jo længere Ortopædisk Hospital i Århus kan fungere efter de hidtidige regler des bedre.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Må jeg sige til fru Alice Hedegaard, at indenrigsministeriet har det som princip at informere ikke bare borgerne, men også folketinget så omfattende og fyldestgørende som overhovedet muligt, og det har jeg forstået er lykkedes i dette tilfælde. Det siger jeg i hvert fald tak for, at det er nået så vidt.

Må jeg sige til fru Margit Hansen, at spørgsmålet om de enlige pensionisters boligproblem er ikke berørt i dette lovforslag, men jeg er selvfølgelig parat til at drøfte det i udvalget. Det er nok mere et socialministerielt problem, men derfor skal vi ikke forbigå det.

Hr. Pilgaard Andersen sagde, at det var besynderligt, man allerede nu foreslog en ændring. Må jeg sige til hr. Pilgaard Ander-

[Indenrigsministeren]

sen, at det er bedre med én synder, der omvender sig, om man så må sige. Når vi har fået kritik af en ordning – som vi mente var rigtig – og taget denne kritik til efterretning og omgående kommer med et lovforslag, burde hr. Pilgaard Andersen i stedet for sige tak for det. Jeg forstod også, der lå en tak i det – med en lille snært, det tager vi gerne til os.

Må jeg sige til hr. Grove, at når det drejer sig om Ortopædisk Hospital i Århus, så lyder det jo meget besnærende, at vi herinde i Folketinget blot kan vedtage, at Ortopædisk Hospital skal overgå til amtskommunen. Men så fjerner vi patientgrundlaget. Når vi har et ortopædisk hospital i Århus – uden at sige noget om andre ortopædiske afdelinger i landet, som er specialafdelinger – så skal vi gøre alt, hvad vi kan gøre, for at Ortopædisk Hospital i Århus også kan fungere i lang tid fremover. Det er i hvert tilfælde ikke vores opgave at tage patientgrundlaget væk. Jeg er selvfølgelig parat til at komme med nærmere oplysninger i udvalget.

Hr. Alfred Andersen var inde på spørgsmålet om ligestilling mellem psykiatrisk og somatisk syge. Her er vi enige langt hen ad vejen, men der er altså forskel på et brækket ben og så en sygdom i sjælen. Det ene kan man lappe sammen. Det andet har man måske ikke mulighed for at helbrede. Nok skal man skabe ligestilling, men jeg tror også, hr. Alfred Andersen vil erkende, at der er forskelle, som ikke lader sig udrydde. Det er noget af det, der gør, at absolut ligestilling er der nok ikke store chancer for at opnå, men vi vil prøve at komme så nær som muligt.

I øvrigt er jeg selvfølgelig parat til i udvalget nærmere at drøfte disse problemer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udv. om fysisk planlægning (17/1 78):

Udtræder: J. K. Hansen

Nyt medlem: Svend Erik Rasmussen

Boligudvalget (17/1 78):

Udtræder: Uwe Jensen (Ribe a.)

Ny stedf.: Lyngsøe

Det energipolitiske udvalg (17/1 78):

Udtræder: Uwe Jensen (Ribe a.)

Nyt medlem: Lyngsøe

Udenrigsudvalget (17/1 78):

Udtræder: Uwe Jensen (Ribe a.)

Ny stedf.: Lyngsøe

Retsudvalget (17/1 78):

Udtræder: Tove Jørgensen

Nyt medlem: Jørgen Jensen

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 18. januar, kl. 13.00.

Angående dagsordenen henviste første næstformand til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.48